

SŁOWO

WILNO, Piątek 15 grudnia 1933 r.

Redakcja i Administracja: Włoso, Zamkowa 2. Otwarta od godz. 8 do 4. Telefon: Redakcji—17-82. Administracji—224.

PRENUMERATA miesięczna z odświeżeniem do domu, lub z przesyłką pocztową 4 zł, zagranicą 7 zł. Konto czekowe PKO Nr. 80259. W sprzedaży detal. cena jednego numeru 20 gr.

Opłata pocztowa nieznaczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetrowy jednoszpaltowy na stronie 2-iej i 3-iej gr. 40. Za tekstem 15 gr. Komunikaty oraz nadesłane milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagraniczne 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie n-ru dowodowego 20 gr.

PRZEDSTAWICIELSTWA:

BARANOWICZE — ul. Szptyckiego — A. Laszak.
GLEBOKIE — ul. Zamkowa 14 Księg. W. Włodzimierowa.
BRODNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
KORODZIE — Księgarnia Kol. „Ruch”.
KLECK — Sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13 — S. Mateski.
LUNINIEC — Księgarnia Kol. „Ruch”.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
NIESWIEZ — ul. Ratuszowa — Księgarnia Jędrzejewskiego.
NOWOGRODEK — Kiosk St. Michalskiego.
N. ŚWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.

DRUJA — Kowita.
OSZMIANA — Księgarnia Spółdz. Naucz.
PODBRODZIE — ul. Wileńska 15 T. Gurwicz
PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski
POSTAWY — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej.
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
SŁONIM — Księgarnia J. Ryppa ul. Mickiewicza 10.
SMORGONIE — Stowarzyszenie Przyjaciół Oświaty.
ST. ŚWIECIANY — M. Lewin — Biuro gazetowe ul. 3 Maja 6
SZARAKOWSCZYŻNA, M. Mindel, skład apte. przy.
WOŁOZYŃ — Liberman, Kiosk gazetowy
WARSZAWA — Kiosk Księg. Kol. „Ruch”.

Centralistyczny podział Rzeszy ZMIANA USTROJU RZECZYPOSPOLITEJ TELEGRAMY

DEKORACJA PREZESA N. I. K.

WARSZAWA PAT. — Dnia 14 bm. o g. 13,15 na Zamku w obecności Pana Prezesa Rady Ministrów, pp. marszałków Sejmu i Senatu, Pan Prezydent Rzeczypospolitej udekorował prezesa NIK dra Jakóba Krzemińskiego wielką wstęgą Orderu Polonia Restituta.

POCIĄGI POPULARNE NIE BĘDĄ ZNIESIONE

WARSZAWA (tel. wł.) Dowiadujemy się, że ogłoszono zniesienie t. zw. pociągów popularnych w związku z ogólną obniżką taryfy o sobowej na kolejach, nie odpowiadającą prawdzie. Ministerstwo Komunikacji zdecydowało bowiem utrzymać pociągi popularne nadal. Obecnie rozważana jest tylko sprawa, w jakiej wysokości ulgi zastosować dla tych pociągów.

MROZY W WARSZAWIE

WARSZAWA (tel. wł.) W godzinach rannych notowano wczoraj w Warszawie —19, w godzinach południowych temperatura spadła do —22, a w godzinach wieczornych natomiast nastąpiło pewne ocieplenie i termometr wskazywał —15. Wskutek tak silnych mrozów szkoły powszechne były nieczynne. Pogotowie Ratunkowe udzieliło pomocy 30 osobom, które pomaźrały sobie nosy, policzki, ręce i nogi.

Caly szereg odciników Wisły stanowiącymi

W parkach zainstalowano pekanię drzew wskutek mrozów. Również w wielu miejscach popękali asfalt. Pociągi nadeszły wczoraj ze znacznym opóźnieniem.

ZAMARZE W POLU

WARSZAWA (tel. wł.) Wczoraj w nocy wydarzył się w Warszawie śmiertelny wypadek zamarznięcia. W Pustelniku pod Warszawą nad ranem kilku przechodniom znalazło w polu leżące nieprzytomnego człowieka. Jak się okazało, był to mieszkaniec Pustelnika, szewc z zawodu, lat 51, Stanisław Malinowski, który wracając w stanie nietrzeźwym do domu, usiadł i zamarł w polu.

OBŁAWA NA CYGANÓW

WARSZAWA (tel. wł.) Policja województwa warszawskiego przeprowadziła wczoraj wielką obławę na terenie kilku powiatów na cyganów, w związku z licznymi napadami na drogach. W wyniku obławy zatrzymano 25 cyganów pod zarzutem dokonywania napadów rabunkowych.

BENESZ W PARYŻU

PARYŻ PAT. — Minister Benesz przybył 14 bm. o godzinie 14,40 do Paryża. O godzinie 17 Benesz przyjeżdżał przez Paul-Boncoura.

NOWY PREZYDENT SZWAJCARJI

BERN PAT. — Rada Związkowa Szwajcarii wybrała na czwartkowym zgromadzeniu porannym 137 głosami na 152 oddanych głosów, przy 14 wstrzymujących się od głosowania prezydentem związkowym Szwajcarii Pilet-Golaza, dotychczasowego kierownika departamentu komunikacji. Pilet-Golaz liczy lat 44 i jest najmłodszym członkiem Rady Związkowej. Należy do liberalno-demokratycznej partii. Wiceprezydentem wybrano członka Rady Związkowej Rudolfa Mingera, dotychczasowego kierownika departamentu wojskowego.

PRZYJĘCIE NA CZĘŚĆ PREZESA FIDAC-u

PARYŻ PAT. — Na część obecnego prezesa FIDAC-u, posła rumuńskiego w Warszawie p. Cadre, odbyło się wczoraj przyjęcie, na którym obecni byli delegaci b. kombatanów 15-tu sprzymierzonych narodów. Przewodniczącym zebrania, francuski minister rent Ducoms oświadczył m. inn.: Bronić będziemy armacji pokojowej ideałów doskonałości indywidualnej i społecznej, za które walczylimy w czasie wojny.

WYROK ŚMIERCI

BERLIN PAT. — Trybunał Rzeszy zatwierdził wyrok śmierci, wydany przez sąd berliński przeciw 4 młodocianym komunistom, którzy w roku ubiegłym dokonali zachwałych napadów rabunkowych w śródmieściu.

LOT ESKADRY VUILLEMIN

PARYŻ PAT. — Ministerstwo lotnictwa ogłosiło, że 28 aeroplanów eskadry gen. Vuillemin dokonano dziś rano przelotu z El Golea do Tuggurtu.

Kto wygrał?

WARSZAWA PAT. — W pierwszym dniu głównie III-iej klasy 28-iej Loterii klasowej tygodnia wygrane padły na następujące numery: 100.000 zł. na numer 37.354. 50.000 zł. na numery: 109572 i 131073. 20.000 zł. na numery: 51362 i 91646 15.000 zł. na numery: 49410, 94192, 116853 i 137420. 10.000 zł. nry: 23375, 30231, 52303, 122833

POWROT PŁK. RUSINA Z FINLANDJI.

WARSZAWA (tel. wł.) Komendant Główny Związku Strzeleckiego płk. Rusin, który bawił w Finlandji z rewizją w fińskiej organizacji obrony narodowej, powrócił do Warszawy.

Delegacja niemiecka w Warszawie

WARSZAWA. (tel. wł.) Dziś przybyła do Warszawy delegacja niemiecka z dyrektorem departamentu ministerstwa aprowizacji Rzeszy dr. Moritzem na czele.

W skład delegacji wchodził ponadto komisarz zbożowy Rzeszy dr. Tassler. Przyjazd delegacji jest rewizją w

WARSZAWA PAT. — W pierwszym dniu głównie III-iej klasy 28-iej Loterii klasowej tygodnia wygrane padły na następujące numery: 100.000 zł. na numer 37.354. 50.000 zł. na numery: 109572 i 131073. 20.000 zł. na numery: 51362 i 91646 15.000 zł. na numery: 49410, 94192, 116853 i 137420. 10.000 zł. nry: 23375, 30231, 52303, 122833

WARSZAWA. (tel. wł.) Dziś przybyła do Warszawy delegacja niemiecka z dyrektorem departamentu ministerstwa aprowizacji Rzeszy dr. Moritzem na czele. W skład delegacji wchodził ponadto komisarz zbożowy Rzeszy dr. Tassler. Przyjazd delegacji jest rewizją w

Przed kilku dniami ukazała się na łamach prasy polskiej krótkość wiadomości o ogłoszonym przez nowomianowanego podsekretarza stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych Rzeszy dr. Helmuta Nikolai projekcie nowego podziału administracyjnego Rzeszy. Projekt p. Nikolai ukazał się w oficjalno-partijnym „Angriffie” i to nadaje mu specjalny walor, gdyż niewątpliwie posiada on sakojęk najwyżej postawionych czynników państwowych i partyjnych.

Według tego projektu granice krajów związkowych miałyby być zniesione a na ich miejsce utworzonych ma być 13 okręgów, stanowiących jednolite jednostki gospodarczo-administracyjne. Nowe okręgi nosiłyby następujące nazwy:

Prusy, obejmujące tylko obecne Prusy wschodnie; 2. Pomorze (Pommern), obejmujące obecną prowincję pomorską, oba Mecklenburgi, — kilkanaście dni temu zresztą połączone już w jeden, — oraz powiaty Walcz i Człuchów z obecnej agresywnej już w samej nazwie prowincji „Grenzmark Posen Westpreussen”; 3. Brandenburgia, obejmująca obecną prowincję tejsze nazwy, Anhalt, część Brunświku, miasto Berlin, większość resztek dawnego Poznańskiego włączonych do „Grenzmarku”; 4. Saksonja-Turyngia; 5. Śląsk, obejmujący oba Śląski niemieckie i powiat Wschowa z „Grenzmarku”; 6. Dolna Saksonja, obejmująca prowincję Schleswig-Holstein, Hannover, resztę Brunświku, Schaumburg-Lippe, oraz wolne miasto Bremę, Hamburg i Lubeke; 7. Westfalja; 8. Rheinland, czyli północna część obecnej prowincji nadreńskiej; 9. Nadreńska Frankonia; 10. Hesja; 11. Nadreńska Frankonia; 12. Szwabja, obejmująca dzisiejszą Badenję i Wirtembergję; 13. Bawaria.

Przeprowadzony w ten sposób podział administracyjny zatrza zupełnie dawne granice i stworzy z Rzeszy państwo centralistyczne. Konstytucja weimarska odebrała krajom związkowym zwierzchność finansową i pewne nieznane zresztą odrębności wojskowe ale zachowała charakter federalistyczny państwa niemieckiego. Nowy projekt podziału likwiduje całkowicie te resztki odrębności krajów związkowych realizując ideę państwa unitarystycznego.

Na drodze realizacji tej koncepcji nowy podział administracyjny jest wzniesieniem szczytów. Opinia europejska zaabsorbowana posunięciami kanclerza Hitlera na terenie polityki zagranicznej, nie zwróciła bacniejszej uwagi na systematyczny proces ujednolicania państwa niemieckiego, który rozpoczął się z chwilą objęcia władzy przez Hitlera i trwa po dzień dzisiejszy.

Dwie ustawy „o ujednoliceniu krajów związkowych z Rzeszą” z dnia 1 kwietnia i z dnia 8 tegoż miesiąca zainaugurowa-

Mała Ententa przeciwko zmianie paktu Ligi Narodów

UCHWAŁY KOSZYCKIE

KOSZYCE. — Według urzędowego komunikatu, ministrowie Benesz i Titulescu odbyli trzy konferencje. W rozmowach omówili zwłaszcza wyniki ostatniej podróży ministra Titulescu do Sofji, Ankary i Aten. Szczegółowo omawiana była również dzisiejsza sytuacja polityczna i wypadki, jakie nastąpiły po wizycie Titulescu we wspomnianych stołcach. W sensie poprzednich uchwał stałej Rady Małej Ententy omawiany był równocześnie stan dzisiejszej kwestji rozbrojeniowej i wszystkich innych zagadnień, będących w związku z konferencją rozbrojenioową. Ministrów konstatawali zgodność swych poglądów w kwestji nienaruszalności Ligi Narodów w dzisiejszej jej formie. Mała Ententa przeciwstawia się przeciwko jakikolwiek zmianom paktu. W porozumieniu z jugosłowiańskim ministrem Joficzem następnego posiedzenia Stałej Rady Małej Ententy odbędzie się na początku stycznia 1934 r. w Zagrzebiu.

MROZY W EUROPIE

MROZY W NIEMCZECH.

BERLIN PAT. — W ciągu ubiegłej nocy spadek temperatury w Berlinie osiągnął najniższy w tym roku poziom. W mieście termometr wykazywał 15 stopni mrozu, a na peryferiach 18 stopni. Ze Śląska donoszą o gwałtownym obniżeniu się temperatury i opadach śnieżnych. — W Monachium od środy nieustannie pada śnieg. Na dálnym biegu Odry około 100 statków, załadowanych węglem i innymi transportami do Berlina, utknęło w lodzie. Z Hamburga donoszą o powrocie licznych okrętów z drogi do portu, celem doczekania się odwilży. Na Labie cała flota łamaczy lodów pracuje nad usunięciem zapór lodowych. Komunikacja okrętowa z portami soweckimi i fińskimi prawie zupełnie ustala. Ren wraz z dopływami pokryty jest na znacznej przestrzeni grubą warstwą lodu. W okolicy Hesji stada wędrownych ptaków, zimujących tam, zamarzyły.

SNIEGI W AUSTRJI.

WIEDEN PAT. — W całej Austrii padły wczoraj i onegdaj obfite śniegi, wskutek czego nastąpiło znaczne opóźnienie pociągów na wszystkich liniach kolejowych. Ze względu na zamiecie śnieżne doznała przerwy komunikacja autobusowa i tramwajowa. — Temperatura wyniosła rano w Wiedniu około —10 stopni.

SNIEŻYCE I MROZY WE WŁOSZECH.

MEDJOLAN PAT. — Całe Włochy północne nawiedzone zostały katastrą mrozów oraz opadów śnieżnych. Z różnych okolic donoszą o śnieżycach i burzach. W Genui oraz innych miastach północnych Włoch ulice pokryte są powołą śniegą, grubości 40 centymetrów. W Tryjeście masy śnieżne zatamowały zupełnie komunikację kolejową i kolejową.

ZMIANA USTROJU RZECZYPOSPOLITEJ

NA PLENARNYM POSIEDZENIU KLUBU B. B. W. R

WARSZAWA. PAT. — Dziś o godzinie 10-tej rano w sali T-wa Higienicznego w Warszawie odbyło się plenarne posiedzenie klubu posłów i senatorów BBWR, poświęcone omówieniu zagadnień konstytucyjnych. — Posiedzenie otworzył prezes Walery Sławek, poczem zabral głos wicemarszałek Car, który w trzy

godzinnym referacie przedstawił obszernie podstawy projektu reformy ustroju państwa. Zasadnicze podstawy nowego projektu zmian ustroju Rzeczypospolitej, opracowane ostatnio przez połączone grupy konstytucyjne BBWR, przedstawiają się w głównych zarysach jak następuje:

Władza Prezydenta

Państwo polskie jest wspólnem dobrem wszystkich jego obywateli. Na czele Państwa stoi Prezydent Rzeczypospolitej, jako czynnik najwyższy, wyniesiony ponad inne naczelne organa państwowe (Rząd, Sejm, Senat, Wojsko, Sąd, Kontrola Państwowa, oraz Samorządy). Prezydent Rzeczypospolitej z mocy swego stanowiska nadzrędnego spełnia funkcje medjatorskie i arbitrażowe w razie konfliktu pomiędzy naczelnymi władzami w Państwie, a to za pomocą osobistych uprawnień, wykonywanych bez udziału jakiegokolwiek bądź czynnika państwowego, t. zn. bez żadnej kontrasygnaty.

Wybór Prezydenta

Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej wybiera zgromadzenie elektorów, złożone z marszałka Senatu, marszałka Sejmu, prezesa Rady Ministrów, pierwszego prezesa Sądu Najwyższego, generalnego inspektora sił zbrojnych, oraz z elektorów, wybranych z pośród obywateli najdogodniejszych w liczbie 50 przez Sejm i 25 przez Senat. Ustępującemu Prezydentowi Rzeczypospolitej służy prawo wskazania swego kandydata. Jeżeli ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej z tego uprawnienia skorzysta, wybora Pre-

zydent Rzeczypospolitej w głosowaniu powszechnem, z pomiędzy dwóch kandydatów: zgromadzenie elektorów i ustępującego Prezydenta. Jeżeli ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej zgodzi się z wyborem zgromadzenia elektorów, kandydat zgromadzenia elektorów uznany zostanie za obranego na Prezydenta Rzeczypospolitej. Okres urzędowania Prezydenta Rzeczypospolitej trwa lat 7. W razie wojny okres ten przedłuża się do upływu trzech miesięcy od zawarcia pokoju.

Rząd

Rząd kieruje sprawami Państwa niezastępowanym innym organem władzy. Rząd składa się z prezesa Rady Ministrów i ministrów. Prezydent Rzeczypospolitej mianuje według swego uznania i odwołuje prezesa Rady Ministrów, a na jego wniosek mianuje i odwołuje ministrów. Prezes Rady Ministrów reprezentuje Rząd, kieruje jego pracami, oraz ustala ogólne zasady polityki państwowej. Ministrowie kierują poszczególnymi działami administracji państwowej, albo spełniają poruczone im zadania

Sejm

Sejm składa się z posłów, wybranych w głosowaniu powszechnem i tajnem. Kadencja Sejmu trwa lat 5. Prezydentowi Rzeczypospolitej służy prawo rozwiązania Sejmu przed upływem kadencji. Sejsja zwoływana jest w każdym roku, co najmniej w listopadzie i nie może być zamknięta przed upływem 4 miesięcy, chyba że budżet będzie uchwalony w terminie wcześniejszym. Prezydent Rzeczypospolitej według swego uznania może w każdym czasie zarządzić otwarcie sesji nadzwyczajnej Sejmu, a uczyni to w ciągu dni 30 na wniosek co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. Podczas sesji zwyczajnej przedmiotem obrad Sejmu mogą być tylko wyłącznie sprawy wymienione w zarządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej, albo we wniosku o otwarcie takiej sesji, zgłoszo-

Senat

Senat składa się z 120 senatorów, powołanych na okres 6-letni — w 1/3 przez Prezydenta Rzeczypospolitej, a w 2/3 w drodze wyborów. Co trzy lata ustępuje w każdej z grup połowa senatorów według starszeństwa powołania. Prawo wybierania do Senatu mają obywatele, którzy w trybie ustawowo przewidzianym za przodujących w pracy na rzecz dobra zbiorowego uznani będą. Pierwszy na tych podstawach oparty Senat

Prawo inicjatywy

Prawo inicjatywy ustawodawczej służy Rządowi lub Sejmowi. Każdy projekt ustawy przez Sejm uchwalony, będzie przekazany Senatowi do rozpatrzenia. Uchwała Senatu, odrzucająca projekt, lub

Budżet państwa

Ustawa ustala corocznie budżet Państwa. Na rozpatrzenie budżetu pozostawia się Sejmowi 90 dni od złożenia projektu przez Rząd, Senatowi — 20 dni od upływu terminu przepisane go dla Sejmu. Na rozpatrzenie zmian zaproponowanych przez Senat zostawia się Sejmowi 10 dni od upływu terminu przepisane go dla Senatu. Prezydent Rzeczypospolitej o-

gląda budżet: a) w brzmieniu nadanem mu przez Izby Ustawodawcze, jeżeli Sejm i Senat w przepisanych terminach budżet rozpatrzyły; b) w brzmieniu nadanem mu przez Sejm, jeżeli Senat w przepisanych terminie budżetu nie rozpatrzył; c) w brzmieniu nadanem mu przez Senat, jeżeli Sejm w przepisanych terminie budżetu lub zmian Senatu nie rozpa-

trzył; d) w brzmieniu projektu rządowego, jeżeli ani Sejm, ani Senat w przepisanych terminach budżetu nie rozpatrzyły.

WARSZAWA PAT. — Dziś o godzinie 10-tej rano w sali T-wa Higienicznego w Warszawie odbyło się plenarne posiedzenie klubu posłów i senatorów BBWR, poświęcone omówieniu zagadnień konstytucyjnych. — Posiedzenie otworzył prezes Walery Sławek, poczem zabral głos wicemarszałek Car, który w trzygodzinnym referacie przedstawił obszernie podstawy projektu reformy ustroju państwa. Zasadnicze podstawy nowego projektu zmian ustroju Rzeczypospolitej, opracowane ostatnio przez połączone grupy konstytucyjne BBWR, przedstawiają się w głównych zarysach jak następuje:

Państwo polskie jest wspólnem dobrem wszystkich jego obywateli. Na czele Państwa stoi Prezydent Rzeczypospolitej, jako czynnik najwyższy, wyniesiony ponad inne naczelne organa państwowe (Rząd, Sejm, Senat, Wojsko, Sąd, Kontrola Państwowa, oraz Samorządy). Prezydent Rzeczypospolitej z mocy swego stanowiska nadzrędnego spełnia funkcje medjatorskie i arbitrażowe w razie konfliktu pomiędzy naczelnymi władzami w Państwie, a to za pomocą osobistych uprawnień, wykonywanych bez udziału jakiegokolwiek bądź czynnika państwowego, t. zn. bez żadnej kontrasygnaty.

Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej wybiera zgromadzenie elektorów, złożone z marszałka Senatu, marszałka Sejmu, prezesa Rady Ministrów, pierwszego prezesa Sądu Najwyższego, generalnego inspektora sił zbrojnych, oraz z elektorów, wybranych z pośród obywateli najdogodniejszych w liczbie 50 przez Sejm i 25 przez Senat. Ustępującemu Prezydentowi Rzeczypospolitej służy prawo wskazania swego kandydata. Jeżeli ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej z tego uprawnienia skorzysta, wybora Pre-

Prezydent Rzeczypospolitej w głosowaniu powszechnem, z pomiędzy dwóch kandydatów: zgromadzenie elektorów i ustępującego Prezydenta. Jeżeli ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej zgodzi się z wyborem zgromadzenia elektorów, kandydat zgromadzenia elektorów uznany zostanie za obranego na Prezydenta Rzeczypospolitej. Okres urzędowania Prezydenta Rzeczypospolitej trwa lat 7. W razie wojny okres ten przedłuża się do upływu trzech miesięcy od zawarcia pokoju.

Rząd kieruje sprawami Państwa niezastępowanym innym organem władzy. Rząd składa się z prezesa Rady Ministrów i ministrów. Prezydent Rzeczypospolitej mianuje według swego uznania i odwołuje prezesa Rady Ministrów, a na jego wniosek mianuje i odwołuje ministrów. Prezes Rady Ministrów reprezentuje Rząd, kieruje jego pracami, oraz ustala ogólne zasady polityki państwowej. Ministrowie kierują poszczególnymi działami administracji państwowej, albo spełniają poruczone im zadania

Sejm składa się z posłów, wybranych w głosowaniu powszechnem i tajnem. Kadencja Sejmu trwa lat 5. Prezydentowi Rzeczypospolitej służy prawo rozwiązania Sejmu przed upływem kadencji. Sejsja zwoływana jest w każdym roku, co najmniej w listopadzie i nie może być zamknięta przed upływem 4 miesięcy, chyba że budżet będzie uchwalony w terminie wcześniejszym. Prezydent Rzeczypospolitej według swego uznania może w każdym czasie zarządzić otwarcie sesji nadzwyczajnej Sejmu, a uczyni to w ciągu dni 30 na wniosek co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. Podczas sesji zwyczajnej przedmiotem obrad Sejmu mogą być tylko wyłącznie sprawy wymienione w zarządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej, albo we wniosku o otwarcie takiej sesji, zgłoszo-

PARTYZANTKA ZALIWSKIEGO.

Gazeta Polska (329 i 331) poświęca wiele uwagi wyprawie Józefa Zaliwskiego, który w roku 1833 próbował wzniecić ponownie powstanie.

Po przybyciu do Polski, Zaliwski naznaczył dzień 19 marca na początek działań zbrojnych i rozpoczął ogólną organizację partyzantki, na czele której stanął Komitet pod nazwą „Zemsta Ludu”, sprawujący władzę nad poszczególnymi województwami i okręgami. Ciekawe dane dotyczące organizacji i pracy uczestników wyprawy znajdujemy w „Przepsach dla partyzantów wychodzących z Francji do kraju 1833 r.”

Instrukcja ta zawiera również obowiązki i cele partyzanta: „poświęcenie się na wszystkie trudy i niebezpieczeństwa wszelkiego rodzaju, dla odzyskania swego Ojczyzny i równości praw wszystkim ludziom właściwych jakiegokolwiek bądź wyznania i dla niszczenia przysięgi i niewierności narodowej, między ludźmi dotąd utrzymywanej”.

Wyprawa nie była należycie przygotowana, bo nie uwzględniała przedewszystkiem następującego przynależnego, który zaplanowano w kraju po klęsce wojny r. 1830-31.

Emigranci wierzyli, iż wystarczy zjawić się i wezwać naród do walki, aby stanęły karne szeregi bojowników. Zamierzano wszędy iść na szerokim terenie.

Część partyzantów pod wodzą Henryka Dmochowskiego i Zaliwskiego oraz Leopolda Białkowskiego, Feliksa Lubieńskiego i Kacpra Dziwickiego wkroczyła do Królestwa od strony Galicji — drugą część od granicy pruskiej. W tej grupie znajdowali się: Zawisa, Winnicki, Borzowski i Sulimirski. Równocześnie bohaterki Michał Wołłowicz rozpoczął działalność na Litwie.

Wyprawa nie miała powodzenia. Naród nie był przygotowany do nowych wysiłków; siły rosyjskie były przeważające, a w końcu odwołano się do wojska.

Oddział Dziwickiego, który wyruszył w kierunku Polańca, został otoczony przez wojska rosyjskie. Dziwicki dotarłszy do niwoli, przedciął niebawem życia, trującą, uwalniając się w ten sposób od szponów i szubienicy.

Białkowski, pomimo szeregu obław i pościgu, siał popoch wśród Moskali, aż do odwołania wyprawy. Zapisał się on pięknie w dziejach partyzantki atakiem wykonanym w dniu 3 maja na Józefów.

Lubieński zasłynął z podobnie śmiałego ataku na Janów.

Dmochowski, który wraz z Zaliwskim posuwał się w kierunku Lublina, nie znajdując nigdzie po drodze spodziewanej pomocy, powrócił po wielu trudach i niebezpieczeństwach pod koniec kwietnia do Galicji. Zaliwski pod wrażeniem tych niepowodzeń i po otrzymaniu wiadomości o upadku rewolucji niemieckiej, odwołał w tym czasie działania wojenne partyzantki.

Piękną kartę w historii wyprawy 1833 roku stanowią dzieje Michała Wołłowicza na Litwie. Oddział jego złożony z ośmiu ludzi trafił przez długi czas stawiąc czoło trzem tysiącom rosyjskiej piechoty.

Po tej bohaterkiej obronie, w czasie której padło 200 żołnierzy moskiewskich, a która zakończyła się całkowitym wyczerpaniem amunicji, dostał się Michał Wołłowicz wraz z czterema towarzyszami do niwoli i zginął na szubienicy w Grodnie. „Podobny los spotkał dzielnego Artura Zawiszę.”

Józef Zaliwski przedostał się na teren zaborn austriackiego i przebywał tam przez czas dłuższy, aż rząd austriacki zaarrestował go i oddał pod sąd.

Po długim i okrutnym śledztwie skazano Zaliwskiego na szubienicę. Był to już drugi taki wyrok w jego życiu (pierwszy w 1831 r.). Leczył i ten wyrok zamieniono mu w drodze łaski na karę 20 lat więzienia. Dnia 26 lutego 1837 roku wywieziono go wraz z ks. Zaboklickim, Białkowskim i Borkowskim do Tyrolu i uwieziono w twierdzę Kufstein. Twierdza ta stała się dla skazanych miejscem powolnego kłómania, w którym w 1844 roku po śmierci ks. Zaboklickiego i po przedterminowym wypuszczeniu Borkowskiego, pozostał tylko Białkowski i Zaliwski. Kiedy w 1848 roku Wiosna Ludów rozarzała przed nimi bramy więzienne, Józef Zaliwski był już, pomimo swych 50 lat, w całym tego słowa znaczeniu znieolędzielnym starcem.

Tak się skończyła nieszczyślna wyprawa garstki szlachetnych szaleńców. Lector.

Zapowiadany cykl odczytów na temat ustroju szkolnictwa w myśl ustawy z dnia 11 marca 1932 r. rozpoczął się dnia 14 b.m. odczytem p. Wyzytatora A. Narwojsza, który dokładnie poinformował zebranych o zasadach i myśli przewodniej reformy, obecnie dokonywanej.

Prelegent wskazał na istniejące w Europie typy szkół i systemy kształcenia młodzieży: niemiecki, francuski, skandynawski; — zarysował ściąganie się koncepcji reformatorskiej w Polsce odrodzonej, a wreszcie szczegółowo omówił plan sieci szkolnictwa, przewidziany ustawą z r. 1932.

Zademonstrowana wielka tablica, graficznie określająca wzajemną łączność szkół różnych typów, — wymownie świadczyła o głębokim przemyśleniu i doskonałym opracowaniu planu reformy szkolnictwa.

Młodzież do lat 18, nawet jeśli wyjdzie ze szkoły, będzie musiała się dokształcać na specjalnych kursach, wielki wybór szkół zawodowych, oraz całkowite zrównanie ich w prawach, ze szkołami ogólnokształcącymi, — stała troską o wyrobienie społeczno-obywatelskie młodzieży, — wszystko to stanowi nie wątpliwe zalety nowego ustroju.

„Ślepe ulice”, czyli szkoły, których ukonczenie nie otwiera żadnej dalszej drogi, — zginą całkowicie.

Na każdym szczeblu szkół wszystkich rodzajów młodzież będzie mogła, nie marnując czasu, bez specjalnego wysiłku — przenieść się do szkoły innej, bardziej odpowiadającej indywidualności ucznia i jego upodobaniom. Ukończenie sześciu klas szkoły powszechnej otwiera przed młodzieżą drogę do sześciu (!) typów szkół gimnazjalnych! Ukończenie gimnazjum pozwoli na wybór jednego z pięciu (!) typów liceów!.

Ukończenie liceum otwiera drogę do wszystkich wyższych szkół naukowych.

Wszystko to jest wprost imponujące i za dzieła konsekwencji i przemyślenia, — niestety, niestety przewidywać, iż życie złośliwie zakpił z pięknie opracowanego planu. W jaki sposób powstaną w najbliższym czasie szkoły zawodowe tak liczne i tak różnorodne, jak to przewiduje ustawa? Czy możliwe jest zorganizowanie kursów dokształcających, których zapoczątkowały się całą młodzieżą do lat 18? Czy szkoły powszechne potrafią sprostać swemu zadaniu i będą skierowywały do gimnazjów młodzież rzeczywiście należycie przygotowaną?.

Na te pytania odpowiedź będzie negatywna. Latwiej jest zreformować gimnazjum, niż przebudować sieć szkół powszechnych i stworzyć setki nowych szkół i kursów zawodowych.

Niezawodnie reforma szkoły średniej ogólno-kształcącej wyprzedaży reformę (a w wielu wypadkach — zorganizowanie) szkół innych typów.

Wskutek tego można przewidywać za parę lat znaczne komplikacje, które oby nie zahamowały ogólnego planu, a które napewno przy czynią się do obniżenia poziomu przygotowania naukowego abiturjentów liceów.

Reforma szkolnictwa, pomysłała bardzo dobrze, w życie jest wprowadzana od góry — i w tempie zbyt przyspieszonym. Ani szkoły powszechne, ani tambardziej — szkoły zawodowe, których mamy tak mało, — za reformą nie nadążają!.

Pan Wyzytator A. Narwoysz w swym referacie mówił tylko o dodatkich stronach reformy, ani słówkiem nie zaznaczając, iż reforma napotka na swej drodze wielkie trudności, tak z przyczyn, wyżej wskazanych, jak i wskutek braku odpowiednio przeszkolonych i pełnych zapału (to jest niezmiernie ważnej!) nauczycieli, wskutek braku szczegółowych programów, nowych podręczników i t.d.

Takie jednostronne, zbyt optymistyczne, oświeślenie zagadnienia jest jednak usprawiedliwionym charakterem referatu, jako odczytu inauguracyjnego.

Następny odczyt, już po świętach, będzie poświęcony sprawom szkolnictwa zawodowego. Wówczas, przypuszczalnie, dowiedzą się słuchacze nie tylko o pięknych projekcie, ale i o wale brzydkiach przeszkodach, które trzeba będzie zwałować, dążąc do wykonania ustawy.

Spółczesność musi dokładnie zdawać sobie sprawę z całokształtu tego niezmiernie poważnego zagadnienia.

Rodzice, opiekunowie i wychowawcy młodzieży powinni zwrócić baczny uwagę na cykl wykładów o reformie szkolnictwa!

W. Ch.

Przybyli do stolicy prezydent Senatu ministerstwa Spraw Zagranicznych, po złożeniu gdąńskiego dr. Rauschning opuszcza gmach przy ul. Ministerstwa Beckowi.

Proces o podpalenie Reichstagu Nadprokurator żąda kary śmierci dla Van der Luebbe'go i Torglera

LIPSK PAT. — 54-ty dzień rozprawy w sprawie podpalenia Reichstagu w Berlinie. Nadprokurator żąda kary śmierci dla Van der Luebbe'go i Torglera. Wobec usłyszanych starań o przedłużenie wizy, możliwe jest, że cudzoziemka „adwokatka” Gorgonowej będzie mogła pozostać jeszcze przez pewien czas w Polsce.

Proces o podpalenie Reichstagu. Nadprokurator żąda kary śmierci dla Van der Luebbe'go i Torglera. Wobec usłyszanych starań o przedłużenie wizy, możliwe jest, że cudzoziemka „adwokatka” Gorgonowej będzie mogła pozostać jeszcze przez pewien czas w Polsce.

Niezwykły skandal spekulacyjny w Ameryce

Niezwykły skandal spekulacyjny w Ameryce. Tajemnice skarbu amerykańskiego zdradzono giełdom europejskim. W związku z polityką walutową Roosevelta, polegającą na obniżeniu kursu banknotów dolarowych przez podwyższenie urzędowej ceny złota — wywołano w Ameryce niezwykły skandal.

Profanacja Przenajświętszego Sakramentu

Profanacja Przenajświętszego Sakramentu. Nowogródek PAT. — W dniu 14 b.m. po nabożeństwie w kościele św. Michała w Nowogródku niejaki Paweł Białopiotrowicz, pochodzący z Nowogródka, wyjął z tabernakulum kielich z komuni-

W MŁODYCH OCZACH.

W MŁODYCH OCZACH. Z jaką przyjemnością czyta się tę książkę. Niepretensjonalna, nienadawana ciężką psychologią — i ciekawe. Warszawa przed 40 laty.

Mała pomyłka

Mała pomyłka. Dziennik włoski podaje komizne wspomnienie z życia Carusa, nieodżałowanej pamięci króla tenorów.

Posąg Kościuszki, który przetrwał czasy zaboru rosyjskiego

Posąg Kościuszki, który przetrwał czasy zaboru rosyjskiego. Łódź posiada, poza nowym pomnikiem Kościuszki na pl. Wolności, odsłoniętym w r. 1931, jeszcze jeden pomnik: Wodza Insurekcji. Historia tego pomnika, od postawienia którego mija właśnie lat 30, jest dość niezwykła.

TEATR SZKOLNY

„EMIL I DETEKTYWI” — 10 WESÓLYCH OBRAZÓW WEDŁUG POWIEŚCI W. KASTNERA. — Z REPERTUARIU DLA MŁODZIEŻY. SZK. KLAS NIŻSZYCH

„Emil i detektywi” — powieść niemieckiego pisarza zdobyła rekordowe powodzenie nie tylko w Niemczech, ale i w sąsiednich krajach. Rychło można się spodziewać polskiego przekładu. Zachęcony takim powodzeniem, autor przerobił powieść, dostosowując do wymagań sceny. I oto powstała wesoła sztuka dla młodzieży.

Rzecz jasna, iż każda przeróbka sceniczna utworu powieściowego musi mieć braki, szczególnie zaś jeżeli się znacznie porównywał ją z pierwowzorem. Konstrukcja utworu scenicznego różni się zasadniczo od budowy powieści. Na scenie można dać albo tylko zasadniczą akcję, odrzucając motywy poboczne, mające tak wielkie znaczenie w powieści, — albo też wytworzyć w sposób konieczności podawania szeregu obrazów w sposób kinowy.

Przeróbka „Emila” nie tylko przypomina kino, ale wręcz wprowadza kino, jako czynnik współdziałający, stylizując całość na groteskę. Wynik jest zabawny i ciekawy. Kino rozpoczyna przedstawienie. Zaczyna się (jak to w kinie!) — od prezentacji bohaterów, których przepiękne portrety — karykatury narysował p. Dejunowicz. Poznaliśmy sympatyczne go Emila (p. Ściborowa), zachowatego Guca z trąbką (mały Gliński), typowo kinowego

aktami i rozrucił je po kościele. Białopiotrowicz, zdradzającego objawy choroby umysłowej, obezwładnili będący w kościele wierni. wyjął z tabernakulum kielich z komun-

aktami i rozrucił je po kościele. Białopiotrowicz, zdradzającego objawy choroby umysłowej, obezwładnili będący w kościele wierni. wyjął z tabernakulum kielich z komun-

aktami i rozrucił je po kościele. Białopiotrowicz, zdradzającego objawy choroby umysłowej, obezwładnili będący w kościele wierni. wyjął z tabernakulum kielich z komun-

aktami i rozrucił je po kościele. Białopiotrowicz, zdradzającego objawy choroby umysłowej, obezwładnili będący w kościele wierni. wyjął z tabernakulum kielich z komun-

aktami i rozrucił je po kościele. Białopiotrowicz, zdradzającego objawy choroby umysłowej, obezwładnili będący w kościele wierni. wyjął z tabernakulum kielich z komun-

aktami i rozrucił je po kościele. Białopiotrowicz, zdradzającego objawy choroby umysłowej, obezwładnili będący w kościele wierni. wyjął z tabernakulum kielich z komun-

aktami i rozrucił je po kościele. Białopiotrowicz, zdradzającego objawy choroby umysłowej, obezwładnili będący w kościele wierni. wyjął z tabernakulum kielich z komun-

aktami i rozrucił je po kościele. Białopiotrowicz, zdradzającego objawy choroby umysłowej, obezwładnili będący w kościele wierni. wyjął z tabernakulum kielich z komun-

aktami i rozrucił je po kościele. Białopiotrowicz, zdradzającego objawy choroby umysłowej, obezwładnili będący w kościele wierni. wyjął z tabernakulum kielich z komun-

Inwazja mrozów na Wileńszczyźnie

Utudnienia na koleji. Rzeki stanęły. Odwołanie lekcji i ćwiczeń. Zabezpieczanie przewodów wodociągowych i gazowych.

WILJA W GÓRZE STANĘŁA

WILNO. Z terenu powiatów nadciągają wia domości, że stanęły tam wszystkie rzeki. Wilja w górnym swym biegu również pokryła się lodem. Jeżeli mroź nie sprowadzi, Wilja na terenie miasta stanie lada chwila.

ODWOŁANIE ĆWICZEŃ.

Wobec mrozów odwołano zostały większe ćwiczenia wojskowe polowe. Musztry odbywają się w obrębie koszar. Posterunki przy obiektach wojskowych zmieniają się co 2 godziny, w pełni zaś co godzinę.

TELEFON W MROZU.

Wobec skablowania sieci, mroź telefonem nie grozi. Jeśli chodzi o teren miasta, to jedynie w wypadku pęknięcia rur wodociągowych i zalania studzienek, wybudowanych pod chodnikami, mogą nastąpić pewne komplikacje. Prowincjonalna sieć napowietrzna, jeśli mroź stężeje, ucierpi wskutek osiadanias zronu.

FREKWENCJA W LOKALACH PUBLICZNYCH

Z powodu mrozów frekwencja w lokalach publicznych, jak restauracje, kawiarnie, kina itd., spadła blisko o 100 procent.

GAZ A SPADEK TEMPERATURY

Przewody gazowe uliczne są dostatecznie zabezpieczone. Natomiast jeśli chodzi o dopływ gazu do lokali, abonenci winni uszczelnić odpowiednio miejsca, gdzie mieszczą się zbiorniki, tak żeby nie nastąpiło zamrażanie przewodów.

SYTUACJA W WODOCIĄGACH

Dopływ wody miejskiej nie napotyka jak dotychczas, na trudności. Właściciele posesyji muszą jednak oprzeć odpowiednio piwnice, gdzie mieszczą się rezerwuary, aby nie dopuścić do przzerwiania dopływu.

TEMPERATURA NA POHULANCE.

W miejscowości Pohulanka (otwarte tereny łąkowe), zanotowano wczoraj w powietrzu 29 stopni poniżej zera, przy ziemi zaś — aż 37 stopni.

INWENTARZ LOKUJĄ W MIESZKANIACH.

Chłopi na wsi w obawie szkód w inwentarzu żywym, lokują go w domach mieszkalnych. Wypadki zmarnięcia bydła już zanotowano.

W ZAKŁADACH NAUKOWYCH

Większość uczącey się młodzieży, szczególnie z klas niższych, pozostała wczoraj w domu, tak że lekcje w większości zakładów naukowych nie odbyły się. Na zachodzie panuje zwyczaj obwieśczenia, za pomocą sreny, że lekcje w szkołach wskutek mrozu nieodbędą się. Dobrzeby było i u nas zorganizować coś podobnego.

W sprawie podniesienia rybactwa na wileńszczyźnie

W dniu 7-XII r. b. odbyło się posiedzenie Komisji Ekonomicznej Wileńskiej Izby Rolniczej, pod przewodnictwem Pana Rektora prof. dr. Witolda Stanisiewicza. Na posiedzeniu zostały wyłożone referaty: p. S. Sakowicza p.t. „Możliwości rozwoju rybactwa na Wileńszczyźnie w oparciu o ustawę o rybołówstwie z dnia 1-III 32 r.”, oraz p. E. Iwaszkiewicza p.t. „Rola rybactwa w życiu Wileńszczyzny i plan jego gospodarczego podniesienia”.

W referatach prelegenci uzasadniali możliwość rozwoju rybactwa na Wileńszczyźnie w oparciu o niezbędne warunki, ktorými są: konieczność stworzenia obwodów rybackich, zapewnienie odpowiednich środków kredytowych na wydzierżawienie tych obwodów, stosowanie metod racjonalnej eksploatacji wód, urządzenie planu zarybieniowego, organizację zbysia ryb i t.p.

W akcyj na podniesienie rybactwa na Wileńszczyźnie Komisja uważa za konieczne: a) uwzględnienie przy podziale na obwody rybackie zarówno potrzeb właścicieli wód, jak i sfer rybackich;

b) uporządkowanie stosunków w zakresie handlu rybami na rynku wileńskim;

c) zapewnienie odpowiednich urządzeń technicznych dla przechowywania ryb w ośrodkach produkcji i na rynkach rybackich;

d) utrzymanie handlu spółdzielczego w celu stosowania polityki interwencyjnej w interesie producentów;

e) budowę i utrzymanie w należywym stanie szos między Wilnem, a rejonami produkcji rybackiej, celem zapewnienia odpowiednich warunków komunikacyjnych dla szybkiego transportu ryb;

f) powołanie podkomisji rybackiej, która do czasu utworzenia specjalnej Komisji przez Radę Izby, działałaby przy Komisji Ekonomicznej.

W związku z tą ostatnią wytyczną Komisja postanowiła powołać podkomisję rybacką w składzie następujących osób: W. Kwiatkowski, R. Konarski, M. Obieziński, E. Jeleńskowski i przedstawiciel Dyrektora Lasów Państwowych w Wilnie.

Jak należy postępować w obieg fałszywych dziesięciotówek

Aby wydać w sklepie fałszywą dziesięciotówkę, trzeba mieć przy sobie oprócz niej banknot dwudziestozłoty. Jeszcze lepiej mieć 50 zł. w papierku. Sprawunek czyni się drobny — oś 50 gr., za złotówkę. Płaćć dziesięciotówką. Sprzedawca nie ma reszty. Nawet jeśli ma, zapyta: „Czy nie ma pan drobniejszych?” — bo nasi kupcy nie lubią wydawać reszty. Wówczas należy przybrać odpowiednią minę, powiedzieć coś w rodzaju: „Może się znajdzie. Chwileczka” — i poszukać niby. W kieszonec od kamizelki znajdzie się fałszywą dziesięciotówkę. Wręcza się ją stanowiącym gościem sprzedawcy, który, widząc poprzędnie 50 zł., przyniemy fałszywą monetę z całkowitem zaufaniem i nie będzie próbował jej na marmurku.

W ten sposób dwaj panowie puścili w Wilnie po sklepach sporo dziesięciotówek. Dopiero wczoraj spotkali ich zawiad w ubogiej piekarni przy ul. Szopena. Stara żydówka sprawdziła odrochno 10 zł., mimo oświadczenia, jakiego doznała na widok dwudziestu. Ale nie dała sobie rady z zatrzymaniem panów. Może zatrzyma ich policja.

Barometr spada

Wczoraj temperatura przy ziemi dochodziła do 32 st. w powietrzu — do 24 st. poniżej zera

WILNO. W ciągu dnia wczorajszego spadek, co jest zapowiedzią zachmurzenia i podniesienia się temperatury.

Wobec mrozów zanotowano w mieście przy ziemi 32,6 stopni zimna. Termometr powietrzny wykazywał 24 st. poniżej zera.

Od południa barometr wykazywał spadek, co jest zapowiedzią zachmurzenia i podniesienia się temperatury.

Jeśli w ciągu nocy nastąpi dalszy spadek barometru, mroź dziś zelżeje.

Kolej w obliczu mrozów

Trudności w komunikacji między miastowej

WILNO. Zbyt silny spadek temperatury odbił się również i na komunikacji kolejowej. Po za liniami bocznymi pewne usterek notowane są i na głównych magistralach jak np. Wilno — Warszawa, lub Wilno — Turmonty.

Wczorajszy warszawski pociąg osobowy przybył do Wilna o 7 m. 50 t.j. z godzinnym opóźnieniem, podobnie jak i pociąg, który spóźnił się o 20 minut.

Pierwsza ofiara mrozów

WILNO. Wczoraj rano na drodze koło wsi Burki, wsiak Baczul Antoni znalazł zmarłą, nieprzytomną kobietę. Baczul odwiedził ją do lekarza w Podbrzeziu, gdzie mimo zastoso-

KRONIKA wileńska

Władze kolejowe wydały szereg zarządzeń, mających na celu usunięcie tych niedociągów.

Mimo, że lokomotywy otrzymały specjalne smar nieragujące na zimno, mroź jest tak silny, że stale w parowozach coś się psuje, a że zachodzi potrzeba natychmiastowych reperacji, więc opóźnienia i są zupełnie wymiagalne.

Wielka zebrańska

Wielka zebrańska w Wilnie odbyła się 12 grudnia 1933 r. W programie znalazły się: wykład p. t. „Rola rybactwa w życiu Wileńszczyzny i plan jego gospodarczego podniesienia”.

W referatach prelegenci uzasadniali możliwość rozwoju rybactwa na Wileńszczyźnie w oparciu o niezbędne warunki, ktorými są: konieczność stworzenia obwodów rybackich, zapewnienie odpowiednich środków kredytowych na wydzierżawienie tych obwodów, stosowanie metod racjonalnej eksploatacji wód, urządzenie planu zarybieniowego, organizację zbysia ryb i t.p.

W akcyj na podniesienie rybactwa na Wileńszczyźnie Komisja uważa za konieczne: a) uwzględnienie przy podziale na obwody rybackie zarówno potrzeb właścicieli wód, jak i sfer rybackich;

b) uporządkowanie stosunków w zakresie handlu rybami na rynku wileńskim;

c) zapewnienie odpowiednich urządzeń technicznych dla przechowywania ryb w ośrodkach produkcji i na rynkach rybackich;

d) utrzymanie handlu spółdzielczego w celu stosowania polityki interwencyjnej w interesie producentów;

e) budowę i utrzymanie w należywym stanie szos między Wilnem, a rejonami produkcji rybackiej, celem zapewnienia odpowiednich warunków komunikacyjnych dla szybkiego transportu ryb;

f) powołanie podkomisji rybackiej, która do czasu utworzenia specjalnej Komisji przez Radę Izby, działałaby przy Komisji Ekonomicznej.

W związku z tą ostatnią wytyczną Komisja postanowiła powołać podkomisję rybacką w składzie następujących osób: W. Kwiatkowski, R. Konarski, M. Obieziński, E. Jeleńskowski i przedstawiciel Dyrektora Lasów Państwowych w Wilnie.

Wielka zebrańska w Wilnie odbyła się 12 grudnia 1933 r. W programie znalazły się: wykład p. t. „Rola rybactwa w życiu Wileńszczyzny i plan jego gospodarczego podniesienia”.

W referatach prelegenci uzasadniali możliwość rozwoju rybactwa na Wileńszczyźnie w oparciu o niezbędne warunki, ktorými są: konieczność stworzenia obwodów rybackich, zapewnienie odpowiednich środków kredytowych na wydzierżawienie tych obwodów, stosowanie metod racjonalnej eksploatacji wód, urządzenie planu zarybieniowego, organizację zbysia ryb i t.p.

W akcyj na podniesienie rybactwa na Wileńszczyźnie Komisja uważa za konieczne: a) uwzględnienie przy podziale na obwody rybackie zarówno potrzeb właścicieli wód, jak i sfer rybackich;

b) uporządkowanie stosunków w zakresie handlu rybami na rynku wileńskim;

c) zapewnienie odpowiednich urządzeń technicznych dla przechowywania ryb w ośrodkach produkcji i na rynkach rybackich;

d) utrzymanie handlu spółdzielczego w celu stosowania polityki interwencyjnej w interesie producentów;

e) budowę i utrzymanie w należywym stanie szos między Wilnem, a rejonami produkcji rybackiej, celem zapewnienia odpowiednich warunków komunikacyjnych dla szybkiego transportu ryb;

f) powołanie podkomisji rybackiej, która do czasu utworzenia specjalnej Komisji przez Radę Izby, działałaby przy Komisji Ekonomicznej.

Uczczenie pamięci s. p. Władysława Butkiewicza

Zarząd Oddziału Wileńskiego Polskiego Tow. Krajoznawczego postanowił uczcić pamięć przedwcześnie zmarłego Prezesa Centrali Przewodników Kół Krajoznawczych Młodzieży, ucznia 8 kl. gimn. A. Mickiewicza w Wilnie, Władysława Butkiewicza, przez zapoczątkowanie funduszu jego imienia, dla popierania prac krajoznawczych młodzieży szkolnej miasta Wilna. Poza sumą, którą Zarząd P. T. K. przeznacza na fundusz im. s. p. Władysława Butkiewicza, przyjmując się na ten cel datki od osób, któreby w tej formie zechciały użyczyć pa mieć zamiłowanego młodzie krajoznawcy.

Datki można składać w naszej Redakcji.

W wtorek premiera sztuki w 4 aktach — „Miriam”, wileńskiego autora Halperina, w reżyserji W. Czengerego.

Niedziela popołudniowa. Ceny niższe. — W niedzielę dnia 17 bm. o godz. 4 pop. dana będzie na przedstawienie popołudniowe arcyzbawna komedia pt. „Piorun z jasnego nieba”, po cenach zmniejszonych.

Teatr-Kino Rozmaitości. Dziś, w piątek 15 bm. (początek seansów o godzinie 4-tej), wspaniały film „Powód”. Na scenie II akt „Rewizora” N. W. Gogola — skróć sceny.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”. — Przedstawienie propagandowe „Czar Walca”. — Dziś po raz ostatni melodia operetki „Czar Walca” Straussa w premierowej obsadzie z Marią Kaupę w roli głównej. Ceny miejsc propagandowe od 25 gr.

„Pod białym koniem” w „Lutni”. Jutro jedno z ostatnich przedstawień najpopularniejszej w Wilnie operetki Benatzkiego „Pod białym koniem”. Pomimo ogromnych kosztów związanych z wystawieniem tego widowiska, ceny miejsc zostały niższe. Niższe także.

Popołudniowa niedziela w „Lutni”. W niedzielę dnia 17 bm. o godz. 4 pop. dana będzie na przedstawienie popołudniowe arcyzbawna komedia pt. „Piorun z jasnego nieba”, po cenach zmniejszonych.

Teatr-Kino Rozmaitości. Dziś, w piątek 15 bm. (początek seansów o godzinie 4-tej), wspaniały film „Powód”. Na scenie II akt „Rewizora” N. W. Gogola — skróć sceny.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”. — Przedstawienie propagandowe „Czar Walca”. — Dziś po raz ostatni melodia operetki „Czar Walca” Straussa w premierowej obsadzie z Marią Kaupę w roli głównej. Ceny miejsc propagandowe od 25 gr.

„Pod białym koniem” w „Lutni”. Jutro jedno z ostatnich przedstawień najpopularniejszej w Wilnie operetki Benatzkiego „Pod białym koniem”. Pomimo ogromnych kosztów związanych z wystawieniem tego widowiska, ceny miejsc zostały niższe. Niższe także.

Popołudniowa niedziela w „Lutni”. W niedzielę dnia 17 bm. o godz. 4 pop. dana będzie na przedstawienie popołudniowe arcyzbawna komedia pt. „Piorun z jasnego nieba”, po cenach zmniejszonych.

Teatr-Kino Rozmaitości. Dziś, w piątek 15 bm. (początek seansów o godzinie 4-tej), wspaniały film „Powód”. Na scenie II akt „Rewizora” N. W. Gogola — skróć sceny.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”. — Przedstawienie propagandowe „Czar Walca”. — Dziś po raz ostatni melodia operetki „Czar Walca” Straussa w premierowej obsadzie z Marią Kaupę w roli głównej. Ceny miejsc propagandowe od 25 gr.

„Pod białym koniem” w „Lutni”. Jutro jedno z ostatnich przedstawień najpopularniejszej w Wilnie operetki Benatzkiego „Pod białym koniem”. Pomimo ogromnych kosztów związanych z wystawieniem tego widowiska, ceny miejsc zostały niższe. Niższe także.

Popołudniowa niedziela w „Lutni”. W niedzielę dnia 17 bm. o godz. 4 pop. dana będzie na przedstawienie popołudniowe arcyzbawna komedia pt. „Piorun z jasnego nieba”, po cenach zmniejszonych.

Teatr-Kino Rozmaitości. Dziś, w piątek 15 bm. (początek seansów o godzinie 4-tej), wspaniały film „Powód”. Na scenie II akt „Rewizora” N. W. Gogola — skróć sceny.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”. — Przedstawienie propagandowe „Czar Walca”. — Dziś po raz ostatni melodia operetki „Czar Walca” Straussa w premierowej obsadzie z Marią Kaupę w roli głównej. Ceny miejsc propagandowe od 25 gr.

„Pod białym koniem” w „Lutni”. Jutro jedno z ostatnich przedstawień najpopularniejszej w Wilnie operetki Benatzkiego „Pod białym koniem”. Pomimo ogromnych kosztów związanych z wystawieniem tego widowiska, ceny miejsc zostały niższe. Niższe także.

Popołudniowa niedziela w „Lutni”. W niedzielę dnia 17 bm. o godz. 4 pop. dana będzie na przedstawienie popołudniowe arcyzbawna komedia pt. „Piorun z jasnego nieba”, po cenach zmniejszonych.

Teatr-Kino Rozmaitości. Dziś, w piątek 15 bm. (początek seansów o godzinie 4-tej), wspaniały film „Powód”. Na scenie II akt „Rewizora” N. W. Gogola — skróć sceny.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”. — Przedstawienie propagandowe „Czar Walca”. — Dziś po raz ostatni melodia operetki „Czar Walca” Straussa w premierowej obsadzie z Marią Kaupę w roli głównej. Ceny miejsc propagandowe od 25 gr.

„Pod białym koniem” w „Lutni”. Jutro jedno z ostatnich przedstawień najpopularniejszej w Wilnie operetki Benatzkiego „Pod białym koniem”. Pomimo ogromnych kosztów związanych z wystawieniem tego widowiska, ceny miejsc zostały niższe. Niższe także.

Popołudniowa niedziela w „Lutni”. W niedzielę dnia 17 bm. o godz. 4 pop. dana będzie na przedstawienie popołudniowe arcyzbawna komedia pt. „Piorun z jasnego nieba”, po cenach zmniejszonych.

Teatr-Kino Rozmaitości. Dziś, w piątek 15 bm. (początek seansów o godzinie 4-tej), wspaniały film „Powód”. Na scenie II akt „Rewizora” N. W. Gogola — skróć sceny.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”. — Przedstawienie propagandowe „Czar Walca”. — Dziś po raz ostatni melodia operetki „Czar Walca” Straussa w premierowej obsadzie z Marią Kaupę w roli głównej. Ceny miejsc propagandowe od 25 gr.

„Pod białym koniem” w „Lutni”. Jutro jedno z ostatnich przedstawień najpopularniejszej w Wilnie operetki Benatzkiego „Pod białym koniem”. Pomimo ogromnych kosztów związanych z wystawieniem tego widowiska, ceny miejsc zostały niższe. Niższe także.

Popołudniowa niedziela w „Lutni”. W niedzielę dnia 17 bm. o godz. 4 pop. dana będzie na przedstawienie popołudniowe arcyzbawna komedia pt. „Piorun z jasnego nieba”, po cenach zmniejszonych.

TEOFIL JANOWSKI

INŻYNIER ROLNIK
Taksator Państwowego Banku Rolnego oddziału w Wilnie
Po krótkich cierpieniach zmarł dnia 13 grudnia 1933 r. w wieku lat 53
O terminie pogrzebu nastąpi oddzielne zawiadomienie
O czym zawiadamiają:
DYREKTOR PAŃSTWOWEGO BANKU ROLNEGO
ODDZIAŁ W WILNIE
I KOLEDZY

B. P. PAULINA KORNGOLD

(ŻONA ADWOKATA)
Zmarła w dniu 14 grudnia 1933 r.
Pogrzeb odbędzie się w piątek dnia 15 grudnia o godz. 12 z domu żałoby przy ulicy Mickiewicza 28
O ciocie tym zawiadamia życzliwych i znajomych
STROSKANA RODZINA

Amerykianie chcą budować w Wilnie hydroelektrownię

Finansiści amerykańscy godzą się na związane spółki akcyjnej z udziałem miasta. Spółka wypuściła akcje, które później zostałyby wykupione.

Dla bliższego omówienia oferty wkrótce ma przybyć z Ameryki do Wilna przedstawiciel wzmiankowanego konsorcjum.

Oferta ma wszelkie szanse pomyślnego załatwienia.

Z SĄDOW

TRAGIOZNA RZECZYWISTOŚĆ
Było to latem b.r. Uwagę przechodniów zwróciło stojące w jednej z bram przy ul. Zarzeźce i płożących owzro małych dzieci.

Gdy dookoła zebrała się większa grupa ludzi, zainteresował się również posterunkowy. Na żadne pytanie nie mogły one dać konkretnej odpowiedzi. Były małe, a najstarszy chłopczyk leżał zaledwie 7 lat.

Pomimo to wkrótce już ustalono, że porzuciła je na ulicy matka. Za nią też wdróżno do poszukiwania.

Wczoraj przed sądem okręgowym zasiadła na ławie oskarżonych nędznie ubrana, o wyludnionej twarzy jakaś kobieta, lat około 40. Była to właśnie matka podratków, niejak Antonina Janiewiczowa.

Odnalaziono ją gdzieś w Lidzie, przyczem na pytanie dlaczego porzuciła dzieci, oskarżona zeznała co następuje:
— Nigdybym jej nie porzuciła, lecz musiałam. Niedługo miałam męża, swój dach nad głową i byliśmy szczęśliwi. Przeszedł jednak dzień, że mąż nie porzucił i zaczął żyć z kochanką. Odtąd skazani zostaliśmy na pełną śmierć głodową. Ale ja nie chciałam, by taką śmiercią pomarli moje dzieci i dlatego porzuciłam je na ulicy. Wiedziałam, że zapiekują się nimi dobrzy ludzie i tak się stało.

W tem miejscu dalsze zeznanie oskarżonej przerwało szpajtmarsze łkanie. Serce wyrodnej zdawało być matki nie wytrzymało. Duże był zrosły jej poronny brudami twarz.

Być może, że właśnie to by wpłynęło na łagodny stosunkowo wymiar kary. Skazano ją na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary na przeciąg lat 3.

OSTATNIA KSĄŻKA

KSAWEREGO PRUSZYŃSKIEGO

PALESTYNA PO RAZ TRZECI

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH
CENA 2z 30z

Druga konferencja międzyorganizationalna w Nowej Wilejce

W niedzielę ub. w Nowej Wilejce odbyła się druga z kolei konferencja międzyorganizationalna, zwolana przez miejscowy Komitet B. B. W. R. Konferencja ta odbyła się w obszernej sali Ogólna Kolejowa. Wzięło w niej udział 117 osób, pięciu delegatów, reprezentujących 19 zrzeszonych lokalnych organizacyj oraz sześć gości z Wilna z p. postem dr. Brokowskim i starostą powiatowym p. Tramecourt'em na czele.

Obrazy zagaił i wstępne przemówienie wygłosił Prezes Zarządu Komitetu Miejskiego B. B. W. R. p. J. Rutkowski. Na przewodniczącego konferencji powołano przez akklamacyjną prezesura Rady Powiatowej B. B. W. R. p. Czystowski.

Z kolei zabral głos poseł dr. Stefan Brokowski i wygłosił obszerny referat na temat ustawy samorządowej. W referacie tym dr. Brokowski omówił cele i zadania nowej ustawy i nakreślił perspektywy pozytywnej zbiorowej pracy obywateli na niwie samorządowej. Doskonała prelekcja dr. Brokowskiego była następnie poddana w czasie zorganizowanej przez Komitet „czarnej kawy”, dyskusji. W czasie dyskusji prowadzonej w miłej i poważnej atmosferze zabierali głos kilku działacze społecznych z terenu Nowej Wilejki, stawiając prelegentowi szereg pytań, na które ten pod koniec zebrania treściwie odpowiadał.

Na marginesie tej relacji należy stwierdzić, iż nowy Zarząd Komitetu Miejskiego B. B. W. R. w Wilnie wykazuje wielką ruchliwość w kierunku skoordynowania wysiłków wszystkich elementów obywatelskich na terenie swej działalności. Fakt powstania tam związku związków godny jest naśladowania przez inne ośrodki życia naszej kruszowej dzielnicy.

Wkłady oszczędnościowe w P. K. O.

w miesiącu listopadzie 1933 r.

Wkłady oszczędnościowe w Pocztowy Kasie Oszcz., wzrosły w listopadzie o zł. 7,334,926 osiągając na dzień 30 listopada 1933 r. stan 457,624,744 zł., łącznie zaś z wkładami pochodzącymi z waloryzacji dawnych wkładów markowych zł. 484,042,864.

Jednocześnie ze wzrostem wkładów oszczędnościowych wzrosła w tym czasie i liczba oszczędzających w PKO. W ciągu listopada P. K. O. wydała 24,624 nowych książeczek oszczędnościowych, osiągając na dzień 30 listopada 1933 r. ogólną liczbę 1,108,632 książeczek, łącznie zaś z książeczkami pochodzącymi z waloryzacji 1,141,974 książeczek.

Lokator „Dziennika Wileńskiego” Frydman skazany przez Sąd Starościski

WILNO. Onegdaj na skutek doniesienia policyjnego odbyła się w Sądzie Starościskim sesja przedwojenna Frydmanowi, właścicielowi du-

Tragedja rodzinna pod Raduniem

WILNO. Wieś Pięta gminy radunińskiej była onegdaj widownią tragedji rodzinnej. Między 50-letnim Wiktorem Stracyńskim a jego synem 21-letnim Stanisławem wywiązała się bója.

W pewnej chwili słońce rolowyło i dwukrotnie strzelił do ojca. Jedną z kul ugodziła staro Stracyńskiego w głowę. W obronie swego męża stanęła matka Stanisława, ten jednak

Splonęło 300 sztuk drobiu

WILNO. W m. Jówlino gm. sołskiej, na szkód Hutarowicza Jana spalił się kurnik. Zgini-

